

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥ4937	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της ελληνικής γλώσσας II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υποβάθρου, Ειδικότητας</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία I (ΦΥ 1700) Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II (ΦΥ 2713)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Προσφέρεται σε φοιτητές Erasmus		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=787		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- ♦ Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- ♦ Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- ♦ Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Κριτική κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης της ελληνικής γλώσσας κατά τη μεσαιωνική και τη νεότερη περίοδο καθώς και των σχέσεών της με άλλες γλώσσες.

Ανάλυση βασικών χαρακτηριστικών της μεσαιωνικής και νέας ελληνικής γλώσσας (Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Λεξικό) σε θεωρητικό (γλωσσολογικό) πλαίσιο και σε διαχρονικό επίπεδο.

Επαρκής κατανόηση θεμελιωδών όρων και μεθόδων της ιστορικής γλωσσολογίας σε συνδυασμό με την ανάλυση βασικών μηχανισμών και νόμων της γλωσσικής αλλαγής στο πλαίσιο της μεσαιωνικής και νεότερης ελληνικής.

Ικανότητα αξιολόγησης του ρόλου εξωγλωσσικών παραγόντων στη γλωσσική εξέλιξη και την ανάπτυξη γλωσσικής ιδεολογίας.

Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας για την εξήγηση γλωσσικών φαινομένων, κυρίως σε διαχρονικό επίπεδο, και για τη γλωσσική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων (ανά περίοδο).

Αξιοποίηση των γνώσεων στο πλαίσιο άλλων μαθημάτων, π.χ. γλωσσολογίας, βυζαντινής λογοτεχνίας, νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας κατά τη μεσαιωνική και τη νεοελληνική περίοδο. Ειδικότερα: Βασική ορολογία μαθήματος. Πηγές. Θεμελιώδεις μηχανισμοί γλωσσικής αλλαγής & γλωσσικής επαφής. Περιοδολόγηση. Συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων εξελίξεων στα βασικά γλωσσικά επίπεδα της ελληνικής (Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Λεξικό) κατά τη μεσαιωνική (περ. 6^{ος}-15^{ος} αι.) και τη νεοελληνική περίοδο (16^{ος} αι. κ.εξ.). Νεοελληνικές διάλεκτοι. Κοινωνική διγλωσσία και 'γλωσσικό ζήτημα'. Σχηματισμός Κοινής/Πρότυπης Νεοελληνικής. Βασικά στάδια - υποπερίοδοι: (i) Πρώιμη μεσαιωνική ελληνική (περ. 6^{ος}-11^{ος} αι.) (ii) Όψιμη μεσαιωνική ελληνική (περ. 11^{ος}-15^{ος} αι.) (iii) Πρώιμη νεοελληνική (περ. 16^{ος}-17^{ος} αι.) (iv) Κυρίως νεοελληνική (περ. 18^{ος} αι. κ.εξ.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-course (Moodle). Διαλέξεις με προβολή διαφανειών (PowerPoint). Επικοινωνία μέσω e-course και (κυρίως) μέσω email.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>			
<i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Διαλέξεις	39	
	Ασκήσεις Πράξης που εστιάζουν στην εφαρμογή μεθοδολογιών και ανάλυση μελετών περίπτωσης σε μικρότερες ομάδες φοιτητών		
	Ομαδική Εργασία σε μελέτη περίπτωσης. Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης έργου		
	Εκπαιδευτική εκδρομή / Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης		
Αυτοτελής Μελέτη		86	

	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στην ελληνική γλώσσα. • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων / Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης [θεωρία], εν μέρει με δικαίωμα επιλογής (60%). • Επίλυση Προβλημάτων [ασκήσεις] (40%). • Η εξεταστέα ύλη, τα κριτήρια αξιολόγησης καθώς και παραδείγματα ασκήσεων αναρτώνται (σε επικαιροποιημένη μορφή) στο Ecourse. 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ / ΜΕΛΕΤΕΣ

- Adrados, F. R. (2003). *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Από τις απαρχές έως τις μέρες μας*. Αθήνα: Παπαδήμας [μτφρ. από: *Historia de la lengua griega*. Madrid (1999): Editorial Gredos].
- Browning, R. (1991). *Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Παπαδήμας [μτφρ. από: *Medieval and Modern Greek*. 2^η εκδ. Cambridge (1983): Cambridge University Press].
- Hatzidakis, G. (1892). *Einleitung in die neugriechische Grammatik*. Leipzig: Breitkopf & Härtel.
- Holton, D. & I. Manolissou (2010). 'Medieval and Early Modern Greek', στο: E. Bakker (ed.), *A Companion to the Ancient Greek Language*. Oxford-Malden: Wiley-Blackwell: 539-563.
- Horrocks, G. (2006). *Ελληνικά. Ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Αθήνα: Εστία [translated from: *Greek. A History of the Language and its Speakers*. London-New York (1997): Longman. New (2nd) edition: Oxford-Malden (2010): Blackwell].
- Jannaris, A. N. (1897). *An Historical Greek Grammar*. London: Macmillan [ανατ.: Hildesheim (1968/1987): Georg Olms].
- Κοντοσόπουλος, Ν. Γ. (2006). *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. Αθήνας: Γρηγόρης.
- Κριαράς, Ε. (1968-). *Λεξικό της μεσαιωνικής ελληνικής δημόδους γραμματείας (1100-1669)*. Θεσσαλονίκη [online: http://www.greek-language.gr/greekLang/medieval_greek/kriaras/index.html].
- Mackridge, P. (2010). 'Modern Greek', in E. Bakker (επιμ.), *A Companion to the Ancient Greek Language*. Oxford-Malden: Wiley-Blackwell: 564-587.
- Manolissou, I. (2014). 'Developments in Medieval and Modern Greek', στο: G. Giannakis (επιμ.). *Brill Encyclopedia of Ancient Greek Language and Linguistics (EAGLL)*, τ. 1. Boston-Leiden: Brill: 447-453.
- Tonnet, H. (1995). *Ιστορία της νέας ελληνικής γλώσσας*. Athens: Papadimas [translated from: *Histoire du grec moderne: la formation d'une langue*. Paris (1993): L'Asiathèque. Νέα (3η) εκδ.: Paris (2010): L'Asiathèque].
- Toufexis, N. (2008). 'Diglossia and register variation in Medieval Greek'. *Byzantine and Modern Greek Studies* 32.2: 203-17.

Trudgill, P. (2003). 'Modern Greek dialects. A preliminary classification', *Journal of Greek Linguistics* (4): 45-64.

Χατζιδάκις, Γ. Ν. (1905-07). *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*. Αθήνα: Σακελλάριος [reprinted: Amsterdam (1989-90): Hakkert].

Χριστίδης, Α. - Φ. (επιμ.) (1999). *Διαλεκτικοί θύλακοι της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ – Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Χριστίδης, Α. - Φ. (επιμ.) (2000). *Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της*. Athens: ΥΠΕΠΘ - Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

B. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Γ. ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Δ. ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Ε. ΠΗΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (Πύλη): <http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>